

УРЕДБА

О

ВЕРАМА И НЕВЕРСКИМ
ОДНОСИМА

Глава I

ОПШТЕ ОДРЕДБЕ

§ 1

Ујемчава се слобода вере и савести.

§ 2

Исповедање вере се мора кретати у границама постојећих законских прописа и јавног морала.

§ 3

Ниједан грађанин не може бити приморан да припада вери чије се учење не слаже са његовим верским осведочењем.

§ 4

Уживање грађанских и политичких права је независно од исповедања вере.

Нико се не може ослободити својих грађанских и војних дужности и на закону основаних обавеза, позивајући се на прописе своје вере.

§ 5

Нико не сме бити прогањан и кажњаван ма од које власти своје вероисповести ради вршења дужности које су законом прописане, или ради неизвршења дела, која су законом забрањена.

§ 6

(1) Нико није дужан да своје верске осведочење јавно исповеда.

(2) Нико није дужан да суделује у верозаконим актима, свечаностима, обредима и вежбама, осим код државних празника и свечаности и уколико то закон одреди за лица која су подложна очинској, турској или војној власти.

§ 7

Лица која не припадају једној одређеној вероисповести не смеју се наговарати и присиљавати било на који начин да што доприносе за њене верске сврхе, уколико та дужност нема значења реалног терета или се не оснива на приватно-правној подлози или на уписима и земљишним књигама.

§ 8

(1) Признате вероисповести су равноправне пред законом и могу свај верозакон јавно исповедати.

(2) Под признатим вероисповестима се разумеју Уставом усвојене и законом признате вере.

§ 9

(1) Непризнатим вероисповестима које су по своме учењу у противности са јавним поретком или јавним моралом, забрањује се свака делатност. Одлуку о томе доноси Министар правде у споразуму са Министром унутрашњих послова.

(2) Остале непризнате вероисповести могу свој верозакон само приватно исповедати.

§ 10

Признате вере могу одржавати везе са својим врховним верским поглаварима и ван граница Државе, уколико то траже духовни прописи појединих вероисповести. Начин одржавања тих веза уређује се посебним законом.

§ 11

Уколико се у државном или самоуправном буџету предвиђају издаци за верозаконе сврхе, деле се они међу поједине признате вероисповести сразмерно броју њихових верних-југословенских држављана у Држави, односно у самоуправном телу и стварно доказаној потреби.

§ 12

Верски претставници не смеју употребљавати своју духовну власт преко верских богомоља или преко написа верског карактера или иначе при вршењу своје званичне дужности у партијске сврхе.

§ 13

Никоме није допуштено да у богомољама или приликом верских скупова и манифестација уопште врши ма какву политичку агитацију.

§ 14.

(1) Старешине, службеници и уопште чланови једне верске заједнице не могу вршити обреде и друге свештеничке радње члановима друге вере него само кад их надлежни свештеник или службеник друге вере нарочито замоле да их замене у извршењу тога посла, или ако им је замењивање дозвољено правилима те друге вере и без нарочитог овлашћења.

(2) Извршени акт противно овоме нема правне ваљаности и власти су дужне у таквом случају да пруже потребну помоћ на молбу лица или верске заједнице чије је право повређено.

(3) Пропис предњег става односи се и на обреде и друге свештеничке радње које би извршила лица одлучена од вршења верске службе или лишена свештеничког (духовничког) чина или искључена из које признате верске заједнице или која иначе нису овлашћена да врше верске обреде и друге свештеничке радње.

§ 15

Нико се не сме приморавати да светкује и не ради у празничне и свечане дане оне

оне вероисповести којој не припада, уколико није којим посебним законом што друго наређено.

§ 16

У празничне и свечане дане признатих вероисповести не смеју се у близини места где се врши служба Божја, или куда пролазе свечани опходи, за време богослужења, вршити такви послови којима би се свечаност ометала или умањивала.

§ 17

У школама које похађају деца разних вероисповести школски рад се мора распоредити тако да се и деци верских мањина омогући вршење њихове верске дужности.

§ 18

(1) Ниједна верска општина не може ускратити у своме гробљу место за пристојан гроб покојнику друге вероисповести или без верске припадности;

а) ако би се покојник имао да сахрани у већ постојећој и коришћеној породичној гробници, или

б) ако у подручју управне општине где је то лице преминуло, или му је лби пронађен, нема гробља верске заједнице којој је покојник припадао, односно нема гробља за лица која не припадају ниједној признатој вери.

(2) Ако је такво гробље својина градске или своске општине, одлучиће о месту за пристојан гроб општинска власт.

Г л а в а II

ОРГАНИЗОВАЊЕ ВЕРОИСПОВЕСТИ

§ 19

(1) Признате вероисповести могу се организовати, а и сваку промену у својој органи-

зацијк извршити, само у границама специјалних закона о њима.

(2) Непризнате вероисповести, којих верско учење није у противности са јавним поретком или јавним моралом, могу се организовати само по општим прописима о удружењима, и то по претходном пристанку Министра правде. Једном организовано тако удружење може се на исти начин распустити, ако односна непризната вероисповест делује противно постојећим законским прописима, својим статутима или јавном моралу.

§ 20

(1) Нове вероисповести могу бити признате само законом, ако њихово исповедање и њихови Верско морални пропису нису у противности са постојећим законским прописима и јавним моралом, и ако је њихово унутрашње уређење у сагласности са одредбама ове Уредбе.

(2) Нова верска заједница не може носити назив који има већ која призната верска заједница.

§ 21

(1) Признате вероисповести могу се организовати у државном подручју само тако да ни у једном делу државне територије не потпадају под духовну власт иностраног верског старешине, који није врховни поглавар те вероисповести. Ово важи и за удружења (редови, братства, конгрегације итд.) таквих вероисповести.

(2) За оснивање верског удружења признатих вера потребно је одобрење Министра правде. Ниједно такво удружење које нема седишта у Држави не може проширити своје деловање на државној територији без одобрења Министра правде.

(3) Страни држављани не могу бити старешине и чланови удружења ид предњег става. Од тога се изузимају лица словенске народности.

Г л а в а III

ВЕРСКЕ ЗАЈЕДНИЦЕ, ДРЖАВНИ НАДЗОР И ПОМОЋ

§ 22

(1) Признате верске заједнице самостално уређују своје унутрашње верске послове, и самостално управљају и располажу својом имовином, задужбинама (закладама) и фондovima у границама закона и својих организационих статута, одобрених по законским прописима.

(2) Надлежне власти признатих верских заједница самостално одлучују о примању задужбина, које су намењене верским, верско-просветним и хуманим задацима, и управљају њима, у границама закона, под надзором задужбинских власти. Уколико једна призната вероисповест нема одобрених својих прописа о оснивању и управљању задужбинама и фондovima, примењиваће се општи државни законски прописи о задужбинама.

(3) Приходи и расходи признатих верских заједница, поред контроле њихових надлежних власти, под леже и врховном надзору Главне контроле која ће утрошак прихода, према указаној потреби, контролисати прегледима, било на захтев Министра правде или самих надлежних власти односне верске заједнице.

(4) Имовина верских заједница служи искључиво њиховим верским, верско-просветним и хуманим циљевима и може се употребљавати на оно на што је намењена. Исто важи и за задужбине и фондове верских заједница.

(5) Експропријација имовине признатих верских заједница у општем интересу допуштена је само на основу закона, уз правичну накнаду.

(6) Имовина и сва друга добра признатих верских заједница и њихових установа остају њихово власништво и онда, када би становништво коме служи та имовина и та добра прешло у неку другу вероисповест или када би се иселило.

§ 23

Признате верске заједнице, као и њихова аутономна тела (верске општине, жупе, деканати, манастири, каптоли, бискупије, епархије, надбискупије, митрополије итд.), предвиђене одобреним организационим статутима тих заједница, правна су лица. Ово Важи и за оне њихове установе којима је то својство признато одобреним организационим статутом.

§ 24

Признате верске заједнице могу по постојећим законским прописима оснивати културне и добротворне установе и њима управљати.

§ 25.

(1) Потребе аутономних тела и установа признатих верских заједница за остварење њихових задатака подмирују се:

- 1- приходима њихове имовине;
- 2- одобреним таксама и приносима;
- 3- добровољним прилозима и поклонима;
- 4- приходима њихових задужбина (заклада) и фондова и евентуалним разрезом на имања тих задужбина и фондова;
- 5- евентуалном помоћи политичких-самоуправних тела;
- 6- сталном државном помоћи из државних

средстава по начину прописаном § 11 ове

Уредбе; и, уколико сва напред побројена средства не би достигала;

7- аутономним прирезима на начин прописан у закону о свакој посебној вероисповести. У недостатку таквог закона, признатих статута или обичајног права, надлежна власт верске заједнице одређиваће такав прирез по претходно добивеном одобрењу Министра правде и Министра финансија.

§ 26

(1) Основна имовина верске заједнице не може се ни отуђити ни оптеретити без одобрења надлежне верске и државне власти. У колико посебним законом није у томе погледу прописано која је државна власт надлежна за давање поменутог одобрења, надлежан је Министар правде.

(2) Верске заједнице су дужне водити евиденцију своје ујупне покретне и непокретне имовине.

§ 27.

Верске заједнице које примају сталну помоћ од Државе, морају своје годишње буџете (предрачуна), као и завршне рачуне, достављати Министарству правде почетком сваке нове буџетске године, заједно са детаљним извештајем на што је примљена помоћ утрошена.

§ 28

Прирезе верских заједница прикупљају органи државне пореске администрације, једновремено и о свему по прописима за државне дажбине, уколико то није посебним законом другачије одређено, и предају их у тромесечним обrocима надлежној власти односне верске заједнице, која је тај прирез прописала.

§ 29

(1) За званичне радње верских и аутономних

власти признатих верских заједница плаћа се само она такса (пристојба) коју пропише надлежна власт односне верске заједнице посебним правилником одобреним од Министра правде у споразуму са Министром финансија. Ова такса се наплаћује у корист односне верске заједнице.

(2) На поднеске властима признатих верских заједница за све те званичне радње не плаћа се ни државна ни самоуправна такса.

§ 30

Органи верских заједница не могу се служити спољашњим принудним средствима физичке природе за извршење својих наређења и одлука, него се имају, по потреби обратити надлежним државним или самоуправним властима.

§ 31

(1) За извршење надлежно издатих, на закону и одобреним статутима основаних наређења и пуноважних пресуда и одлука аутономних власти признатих верских заједница, а исто тако за одржавање реда и мира, пружиће све државне и самоуправне власти на захтев односних аутономних власти потребну помоћ и сарадњу, уколико су оне за замољену радњу по постојећим законским прописима надлежне.

(2) Напред речене државне и самоуправне власти по званичној дужности оцењују законску и статутарну правилност управних аката и пресуда власти из предњег става за чије се извршење тражи њихова административна сарадња и помоћ.

§ 32

Прирези, редовни или ванредни, верске таксе (пристојбе) и дажбине у корист признатих вера, њихових аутономних тела и службеника, уколико су основани на закону, правном обичају

или на признатом статуту или су установљене са одобрењем надлежне државне власти, наплаћују се по потреби административним путем, уколико постојећим законима није што друго одређено. И за овај случај важи пропис става другог предњег параграфа.

§ 33

(1) Верске заједнице не смеју ни непосредно ни посредно примати помоћ из иностранства нити у иностранство своју помоћ слати без претходног одобрења Министарства правде.

(2) Помоћи из предњег става не смеју се употребити за сврхе које су у противности са државним интересима или међуверским миром.

(3) Верској заједници која поступи противно пропису предњег става Министар правде ће забранити за будуће примање помоћи из иностранства и обуставиће јој привремено или стално државну помоћ и дотацију.

§ 34

(1) За јавно сакупљање прилога за верске као и за просветне, хумане и опште корисне сврхе верског карактера важе постојећи законски прописи.

(2) За скупљање прилога по школама потребно је одобрење надлежне школске власти.

§ 35

Верска настава признатих верских заједница врши се по постојећим законским прописима.

§ 36

Министарство правде води надзор и контролу над управом верских заједница и њихових установа у Држави као и надзор над правилним руковањем њихове имовине и над управљањем њиховим приходима у прописно одређене сврхе, и предузима све потребне мере да се одржи унутрашњи

правни поредак верских заједница, као и да верске заједнице не повреде интегритет своје основне имовине. Речене власти су дужне да доставе Министарству правде сва званична акта и обавештења која се од њих траже.

§ 37

Свих јавних дајбина ослобођавају се: зграде намењене служби Божјој, наставним и добротворним установама, и надлештвима (уредима) верских заједница; заводи који служе потребама верских заједница; домови верских заједница намењени становању виших и нижих духовних претставника и духовних (монашких и редовничких) заједница; гробља верских заједница; културно историјски споменици верског значаја; и дворашта и непосредне споредне зграде свих напред побројаних установа, док се не употребе у друге сврхе.

§ 38

Верске заједнице могу оснивати своје верске општине (жупе) по градовима, где има најмање 400, а по селима, где има најмање 200 домова њихове вероисповести уколико специјалним законом није друкчије одређено. Где постоје нарочити разлози, могу се такве општине основати и са мањим бројем по претходном одобрењу Министра правде.

§ 39

(1) Страни држављани који се налазе на путовању или се задржавају дуже у Држави могу своје богослужење вршити према својем верозакону, уколико овај није у противности са јавним поретком или јавним моралом, али о таквом богослужењу мора бити унапред обавештена првостепенa општа управна власт.

(2) Ако лица из предњег става имају и свога сталнога духовника, он мора имати одобрење Министарства правде за духовнички рад.

§ 40

(1) Духовне и аутономне власти једне исте верске заједнице и њене установе могу да воде међусобно преписку, а исто тако и расправе као и записнике на својим скуповима, и на матерњем језику својих припадника, уколико законом није што друго предвиђено. На овом језику могу да се воде и верске матрикуле и да се издају изводи из њих, уверења и све друге исправе, уколико то нису јавни документи.

(2) Преписка са државним и самоуправним властима и издавање докумената њима намењених, а исто то и са властима других верских заједница у Држави, вршиће се искључиво на државном језику.

§ 41

Сукобе о надлежности између управних власти и аутономних власти верских заједница по предметима верско-политичке природе решава Министар правде.

Г л а в а IV

ВЕРСКЕ СЛУЖБЕ И ВЕРСКЕ ВЛАСТИ

§ 42

Оснивање нових, промена и укидање постојећих верских служби, као и именовање духовних и аутономних службеника верских заједница, врши се по специјалним законским прописима.

§ 43

(1) Службено верско звање, било у самој верској заједници, било у државној или самоуправној служби, могу добити само она ли-

ца која имају за то квалификације, предвиђене постојећим прописима, а која су поред тога југословенски држављани, владају службеним државним језиком у говору и писму, на прописани начин су испунили војну обавезу или су од ње ослобођени, имају сва грађанска и политичка права, нису кажњена правноснажном судском пресудом због кривичног дела противу јавног морала или противу државне безбедности, због кривичног дела које потиче из користољубља или којег другог дела које повлачи губитак часних права. Ово важи и за све службенике аутономних тела верске заједнице.

(2) Чланови управа аутономних тела верских заједница, противу којих је покренут поступак или су правноснажном пресудом судском осуђена због кривичних дела наведених у предњем ставу, као и они који падну под стечај или под старатељство, не могу бити бирани на звање претставништва у верској заједници нити вршити своју дужност за време трајања ових препрека. Одлуке аутономних власти, код чијег доношења суделују таква лица правно су неваљана.

(3) Судови су дужни да о покретању поступка због кривичних дела из овога параграфа противу лица наведених у овом параграфу, као и о коначној одлуци известе Министарство правде и надлежну власт верске заједнице.

§ 44

Верски великодостојници обавезани су приступању у дужност положити заклетву на верност Краљу и послушност државном Уставу и законима. Уколико за великодостојнике поједних вероисповести није посебним законом прописан нарочити образац званичне заклетве, закљичу се на овај

начин:

"Ја Н.Н. закљичем се Богом свемогућим, да ћу владајућем Краљу Н.Н. бити веран и да ћу се у вршењу своје дужности уз прописе своје вере тачно и савесно придржавати државног Устава и закона. Тако ми Бог помогао!"

Једанпут положена заклетва понавља се у истој дужности само у случају промене личности владаоачевој.

§ 45

(1) Ако верски службеник изгуби држављанство Краљевине Југославије или буде осуђен правноснажном пресудом због којег кривичног дела наведеног у § 43 (1), на захтев државне управне власти биће уклоњен из службе.

(2) Ако државна управна власт утврди да је који верски службеник радно противно државним или јавним интересима или да иначе не испуњава услове ове Уредбе, биће по њеном захтеву уклоњен из службе.

§ 46

Ако верски службеник захтев државне управне власти из предњег параграфа не би био у одређеном року уклоњен из службе, прогласиће она односно место за државно подручје управљеним и побринуће се на други начин да се врше они послови који су државним законима поверени верским службеницима докле год не буде дотично место по постојећим прописима наново попуњено.

§ 47

(1) Надлежне власти признатих верских заједница могу оснивати и издржавати наставне заводе за образовање свештеничког подмлатка.

(2) Уколико наставни заводи за образовање свештеничког подмлатка појединих вероиспо-

вести нису државне установе, за њихово оснивање и деловање и за наставни њихов план потребно је одобрење надлежних Министара, а њихов наставни рад подвргнут је надзору државних стручних органа. За постављање и смењивање њихових наставника важе, поред специјалних закона о школама, исти прописи као и за остале органе у јавним верским службама.

§ 48

Сва она лица која по надлежном постављању врше верозаконску службу у својој верској заједници нису обавезни да врше лично оне јавне послове који су противни њиховом верском позиву и угледу.

§ 49

(1) Верозаконски службеници признатих верских заједница у вршењу своје званичне и духовне дужности уживају заштиту Државе исто онако као и државни службеници.

(1) Принадлежности верозаконских службеника, које примају на основу својих функција, изузете су од извршења једнако као и плате и остале принадлежности државних службеника.

§ 50

(1) Признате верске заједнице имају право да се старају о верској помоћи својим припадницима у болницама, сиротиштима, склоништима, поправилиштима, казним и другим сличним заводима. Уколико духовнике (свештенике) у овим установама имонује државна односно самоуправна власт, она ће то учинити по претходном споразуму са надлежном власти односне верске заједнице. Уколико ови духовници не примају награду с које друге стране, дужна је надлежна верска заједница да им даје награду по својој оцени.

(2) За постављање војних духовника важе специјални законски прописи.

(3) У свима напред реченим државним и сличним самоуправним установама треба припадницима признатих верских заједница, ако они то траже, дати могућност да врше своје верске обреде и да се хране по ритуалним прописима своје вере, ако такви постоје, и да у случају смрти буду сахрањени по прописима своје вероисповести.

Г л а в а V

ВЕРОИСПОВЕСТ ДЕЦЕ

§ 51

(1) Брачна и са брачном изједначена деца чији су родитељи исте признате вере следе веру својих родитеља.

(2) Ванбрачна деца следе признату веру материну.

§ 52

(1) У верски међовитим браковима мушка деца следе признату веру очеву, а женска признату веру материну. Али муж и жена могу пре или после склапања брака писменим споразумом да одреде и другачију верску припадност своје деце по полу, а могу да уговоре и да сва деца припадају признатој вери било оца било матере.

(2) За решавање спорова из предњег става надлежна је општа управна власт првога степена, и то по тражењу оца, матере или штитника (тутора). Такво тражење може се ставити док дете не наврши седму годину живота. Правноснажна одлука по овоме има се доставити и надлежној старатељској власти ради надзора верског васпитања детета.

§ 53

(1) Ако ниједан од брачних родитеља или

ако ванбрачна мати, у часу рођења детета, не припада признатој вери, родитељи ће одредити којој ће признатој вери дете припадати. Ако они то не учине, дете остаје без верске припадности али су родитељи дужни да га даду васпитати у једној од признатих вера.

(2) Ако само један од брачних родитеља не припада признатој вери, сва деца следе веру онога родитеља који припада признатој вери.

(3) Ако један од брачних родитеља или обоје, или ванбрачна мати, после рођења детета, иступе из вере којој су припадали, а не пређу у другу признату веру, онда такво дете остаје у вери која му је била у смислу ове Уредбе одређена.

§ 54

(1) Којој ће признатој вери припадати наоходчад и уопште деца којој се незнају родитељи одређује онај који се без награде прими за хранитеља.

(2) Инаме таква деца припадају оној признатој вери којој припада већина становништва у месту где су нађена.

§ 55

Вера детета једном одређена по прописима ове Уредбе не може се, по правилу, мењати до навршене 18 године живота (§ 53). Изузимају се ови случајеви:

а) лица која су по закону овлашћена да одлучују о вери деце (§§ 52 до 54) могу детету до навршене седме године у законским границама (§§ 52 и 53), променити веру.

б) када брачни отац или брачна мати или обоје или када ванбрачна мати остави своју дотадашњу веру, са децом испод седме године

поступа се као да су после тога рођена;

в) са позакоњеном децом која нису навршила седму годину живота поступа се као да су рођена у законитом браку;

г) у случајевима изузетним и вредним особитог обзира а нарочито у интересу јединства верског васпитања надлежна старатељска власт, на молбу родитеља (тутора) или других лица којима припада право васпитања може допустити да деца и после седме, а пре навршене осамнаесте године живота могу бити преведена у другу признату веру.

§ 56

За поступак по питањима верске припадности деце и верског прелаза, осим случаја из § 55, сл.г), надлежне су опште управне власти.

§ 57

(1) Општа управна власт првог степена одређује, по потреби, да се дете упише у матичне књиге оне вероисповести којој дете припада према прописима ове Уредбе, и да се незаконити упис брише у матичним књигама.

(2) Ако ово брисање по правноснажности одлука из предњег става, не буде ма са којег разлога извршено, Министар правде ће посебном одлуком прогласити такав небрисани и ненадопуњени матични упис неважећим и забраниће даље издавање матичних извода о таквоме упису. Овакве одлуке обнародоваће се у "Злужбеним новинама".

Г л а в а VI

ИСТУПАЊЕ ИЗ ВЕРЕ И ОТУЊАЊЕ У ДРУГУ

ВЕРУ

§ 58

Ко је навршио осамнаесту годину живота може по својој слободној одлуци иступити из ве-

ре којој припада, и ступити или не ступити у коју другу веру.

§ 59

Забранено је присиљавати и придобијати кога да иступи из које признате вере, или да из једне признате вере пређе на коју другу веру.

§ 60

(1) За правну ваљаност иступања из признате вере потребно је да онај који иступа лично пријави своју одлуку првостепеној општој управној власти свога места пребивања.

(2) О тој пријави власт издаје уверење ^и о коме који је иступио а ^и о иступању извештава и његовог дотадашњег надлежног свештеника а ако у његовим књигама није уписано рођење односно и венчање онога који је иступио, онда и надлежно матично надлештво.

§ 61

(1) Ко жели да ступи у коју од признатих вера, треба да се лично пријави надлежном свештенику дотичне вере и да му поднесе доказ да је иступио из своје дотадашње вере, или да није у опште припадао ниједној признатој вери. Ступање у веру је правноснажно извршено, кад га надлежни свештеник прими и упише у матичну књигу са означањем дана пријема.

(2) Свештеник који прима новог члана у своју верску заједницу дужан је да о томе извести матично надлештво код којег је уписано рођење као и оно код кога је уписано венчање његово.

§ 62

Ко по прописима ове Уредбе иступи из једне вере за њега престају сва права и дужности на дотадашњој верској вези заснована, али је

дужан да остављеној верској заједници подмири
ове верске приносе који су му пре иступања прав-
носнажно одређени.

§ 63

(1) Верско припадање страних држављана
управља се по праву њихове државе.

(2) За начин иступања из вере и ступање
у другу веру и за стране држављане у подручју
Краљевине Југославије прописи ове Уредбе.

Г л а в а VII

БРАЧНО ПРАВО, НАДЛЕЖНОСТ И ПОСТУПАК
У БРАЧНИМ СТВАРИМА

§ 64

У погледу брачног права, надлежности и
поступка у брачним стварима остају на снази
п описи који о томе важе у појединим правним
подручјима, са изменама и допунама следећих
параграфа и главе VIII ове Уредбе.

§ 65

(1) Ваљаност брака, растављање од сто-
ла и постеље, као и развод брака просуђује се
по праву по коме је брак склопљен.

(2) Ако у време покретања спора није-
дан од супружника више не припада вери у којој
је брак склопљен, а оба припадају једној ис-
тој другој вери или су оба без верске припад-
ности, растављање од стола и постеље и развод
брака просуђује се по праву које у подручју
где је брак склопљен важи за припаднике те
друге вере односно за лица без вере. На слу-
чај да обе стране припадају другој али не ис-
тој вери или да једна припада другој вери, а
друга је без верске припадности, растављање
од стола и постеље и развод брака просуђује
се по брачном праву које у подручју где је

извршено у завичајном месту мужа.

§ 67

(1) Уколико по прописима у § 64 брачни спорови спадају у надлежност духовних судова надлежан је у поједином случају духовни суд оне вере по чијем је праву брак склопљен, а у случају да по § 65 став други оба ~~важни~~ брачна друга припадају другој истој вери суд оне вере којој оба супруга припадају.

(2) Изузетно од прописа става првог грађански судови расправљају и пресуђују ове брачне спорове:

1/ спорово о ваљаности брака, о растављању од стола и постеље, као и о разводу брака:

а) ако у време покретања спора било само једна било ниједна страна не припада вери по чијем је праву брак склопљен, нити обе припадају истој другој признатој вери;

б) ако духовни суд правноснажно ~~од-~~бије да расправља спор;

2/ спорове о ваљаности брака, ако у време покретања спора обе стране при^адају истој другој вери, а не оној по чијем је праву брак склопљен.

(3) За поменуте спорове месно је надлежан онај, по прописима § 64 и става првог и другог овог параграфа стварно надлежни суд у чијем је подручју брак склопљен, а у случају § 66 онај суд у чијем је подручју југословенски држављанин у време склапања брака имао своју завичајност.

§ 68

За расправљање и пресуђивање брачних спорова, за које су по овој Уредби надлеж-

брак склопљен важи за припаднике друге вере којој припада тужена страна односно, ако је тужена страна без верске припадности, по брачном праву које важи за лица без верске припадности. Ако у подручју где је брак склопљен нема уопште признатог брачног права за припаднике те друге вере, односно за лица без верске припадности, примењиваће се прописи брачног права који важи за бракове лица која не припадају истој признатој вери (VIII глава). Сви ће се брачни прописи примењивати и на она лица при склапању чијег брака је надлежни верски преставник ма из којег разлога одбио своје суделовање.

(3) Ако је брак закључен по законским прописима по којима је брак неразрешив за живота брачних другова па једна страна после тога пређе у другу веру или постане без верске припадности, онда од тренутка прелаза односно иступа из вере за ту другу страну престаје важност поменутог законског прописа о неразрешивости брака. У случају развода таквог брака, страна која је остала у вери, по чијим је прописима брак склопљен, задржава сва имовинска права из ранијег брака, која би она имала да брак није разведен.

§ 66

Ваљаност брака који је југословенски држављанин склопио у иностранству, растављање од стола и постеље и развод таквог брака просуђује се по праву које би се применило да га је склопио у своме завичајном месту. Ако су обе брачне стране југословенски држављани, онда се ваљаност брака растављање од стола и постеље и развод брака који је склопљен у иностранству просуђује као да је закључење брака

xxxxxxx
извршено у завичајном месту

ни грађански судови, примењиваће се у целој Држави Уредба о саобраћају прописа, који важе у подручју апелационих судова у Загребу, Лубљани и Сплиту, о поступку у брачним парницама пред редовним судовима, новом Грађанском парничном поступку од 18 маја 1936, бр. 50220/Службене новине" од 26 маја 1936 бр. 118-XXVI/. Уколико се та Уредба позива на прописе општег грађанског законика (о.г.з.), подразумевају се прописи материјалног права које се у дотичном подручју примењује.

§ 69

Ако муж, за време постојећег брака, постане припадник вере која допушта вишеженство, не може он правно ваљано склопити нови брак по прописима те вере, док његов ранији брак по § 67 (2) не буде надлежно и правноснавно поништен односно разведен. Ово не важи за случај да оба брачна друга постану припадници такве вере.

§ 70

(1) Сукобе о надлежности између духовних судова разних вера, или између духовних судова с једне стране и редовних грађанских судова с друге стране, решавају одељења Касационог суда поменуте у § 103 Закона о уређењу редовних судова од 18 маја јануара 1929 године, и то свако за своје подручје, односно веће поменуте у § 104 истог Закона, ако су у питању сукоби о надлежности између судова разних подручја.

(2) Пропис § 67, став други, тач. 1 сл. б) и овде ће се сходно примењивати.

§ 71

(1) Неваљаност бракова склопљених противно прописима ове Уредбе истраживаће грађански судови по службеној дужности.

(2) Месно је надлежан онај Окрузни суд у чијем је подручју такав брак склопљен.

У брачним стварима држављана Краљевине Југославије важи само пресуда надлежног домаћег суда.

Г л а в а VIII

ПРОПИСИ ЗА БРАКОВЕ ЛИЦА КОЈА НЕ ПРИПАДАЈУ ИСТОЈ ПРИЗНАТОЈ ВЕРИ

§ 73

(1) Лица која припадају разним признатим верама (изузев она која закључе мешовити верски брак) или припадају истој или разним непризнатим верама, или једно припада признатој, а друго непризнатој вери, или једно припада признатој или непризнатој вери, а друго је без верске припадности, или су оба без верске припадности, могу међусобно склопити правно ваљани брак само по прописима ове главе.

(2) Пропис предњег става не важи за правна подручја за која је специјалним законским прописима већ прописан обавезни грађански брак.

(3) Лица која склопе брак по прописима следећих параграфа ове главе могу накнадно склопити брак и по обреду признате вере којој припада једна брачна страна, али такав брак има важност само за подручје вере и савести.

К о м о ж е с к л о п и т и б р а к

§ 74

Уговор о браку може склопити свако лице, којему не стоји на путу каква законска сметња.

БРАЧНО СМЕТЊЕ

И н е д о с т а т а к п р и в о љ е њ а

а) због неспособности дати привољење;

§ 75

Брак не може склопити лице мушког пола које није навршило седамнаесту, а лице

женског пола које није навршило петнаесту годину живота.

§ 76

Лица која су због душевне болести или слабоумности неспособна да се сама старају о својим пословима, или су потпуно лишена своје власности, не могу склопити брак.

§ 77

(1) Малолетници под очинском влашћу не могу без пристанка свога брачног оца склопити ваљан брак; исто тако ни лица над којима је очинска власт продужена.

(2) Малолетници под штитничком влашћу, даље лица над којима је та власт продужена, као и пунолетници који су делимично лишени својевласности, могу склопити ваљан брак само пошто је старатељска власт саслушала њиховог законског заступника и дала своје одобрење.

§ 78

Ако је лицу којему је да склапање ваљаног брака по § 77 потребан пристанак законског заступника тај пристанак био ускраћен, оно може тражити помоћи од старатељске власти.

§ 79

Разлози за ускраћивање пристанка или одобрења нарочито јесу: недостатак потребних доходака, рђаво владање, заразне болести или мане које спречавају остварење брачне сврхе.

б) због тога што непа права приволења;

§ 80

(1) Приволење на брак није ваљано, ако је изнуђено основаним страхом.

(2) Да ли је страх био основан, просуђује се по величини и вероватности опасности по живот, здравље и чист заручника или лица које је с њим тесно везано, и по телесним и

душевним својствима застрашеног заручника.

§ 81

Привођење на брак неваљано је онда, ако га је лице, силом отето или силом задржано у сврху да се склопи брак, дало пре него што је ослобођено.

§ 82

Привођење на брак дато у заблуди само онда није ваљано, ако се заблуда тиче личности будућег супруга или његових битних својстава која га претстављају другим лице него што је.

§ 83

Ако муж после склапања брака опази да му је жена већ пре склапања брака са другим zatrudнела, може тражити да се брак прогласи неваљаним, изузимајући случај § 132.

§ 84

Све друге заблуде супруга као и њихова неиспуњења очекивања претпостављених или пре склапања брака углављених услова не сметају ваљаности брака.

II С м е т њ е з б о г о с о б и т и х
с в о ј с т а в а

а) Недостатак физичке способности за вршење брачне дужности;

§ 85

Трајна неспособност за вршење брачне дужности јесте брачна сметња, ако је већ постојала у време склапања брака. Привремена неспособност или неспособност која је наступила тек за време трајања брака, па ма била и неизлечива, не може бити разлог да се брак прогласи неваљаним.

б) Постојећа брачна веза;

§ 86

Не може ступити у нов брак онај, чији ранији брак није престао услед смрти брачног друга или развова или није проглашен неваљаним.

в) Крвно сродство;

§ 87

Не може се склопити брак: између крвних сродника у првој линији као ни између крвних сродника до четвртог степена побочне линије закључно, без обзира на то да ли је сродство настало услед брачног или ванбрачног рођења.

г) Тазбина;

§ 88

Не може се склопити брак између лица од којих је једно крвни сродник у првој линији са бившим супругом другог лица.

д) Убиство супруга.

§ 89

Лица која обећају једно другоме да ће ступити у брак, па ма да је само једно од њих, да би постигло остварење те намере, радило о глави супруга који је њиховом браку на путу стајао, не могу склопити брак ни онда ако убиство и није извршено.

III Недостатак битних свечаности

§ 90

За ваљаност брака тражи се свечана изјава привођења на брак.

§ 91

(1) Свечаној изјави привођења претходи оглашење.

(2) Недостатак оглашења, истина, нема учинка да је брак неваљан, али заручници или њихови за-

ступници као и претставник управне власти под претњом казне дужни су старати се о томе да се прописано оглашење врши у уредном облику.

а) Оглашење.

§ 92

Оглашење се састоји у објављивању претстојећег брака. У оглашењу морају се објавити породично и рођено име, занимање, место становања и рођења заручника са назначењем, да ли су они малолетни или пунолетни, да ли склапају први или поновни брак, а морају се позвати сви који би знали за какву брачну сметњу да то пријаве. Пријава брачних сметњи има се учинити опоме претставнику власти пред којим ће се склопити брак.

§ 93

(1) Оглашење ће се извршити писмом објавом, која мора бити најмање десет дана истакнута на табли управне власти првог степена и на табли оних правних општина у којима су заручници последње време боравили више од шест недеља.

(2) Ако надлежна управна власт нађе, да заручници нису довољно познати у местима оглашења, има се оглашење о трошку заручника објавити и у домаћим а по потреби и у страним новинама.

§ 94

Ако заручници или један од њих нису боравили ни шест недеља у управном срезу где се има ло извршити оглашење, има се оглашење извршити и у местима где су последњи пут боравили више од шест недеља, или заручници морају свој боравак продужити у месту, где се налазе, до навршене шест недеља.

§ 95

Ако се за шест месеци од извршеног оглашења не склопи брак, има се оглашење поновити на горе прописани начин (§§ 92 до 94).

б) Свечана изјава привођења на брак

§ 96

Свечано привођење на брак мора се дати у присуству два сведока пред управном влашћу првога степена у чијем подручју један од заручника има пребивалиште или место становања, у овим случајевима могу наши држављани који се налазе и иностранству правоваљано склопити брак пред дипломатским или конзуларним заступником наше државе, а у присуству два сведока. За оглашење у овим случајевима имају се сходно применити прописи §§ 92 до 95.

§ 97

Свечано привођење на брак може се у изванредним приликама учинити и преко трећег лица али је за то потребна дозвола управне власти другог степена. Заручник мора издати посебно прописано оверено пуномоћје у којем мора тачно означити лице, са којим хоће да склопи брак. Ако је пуномоћје, пре него што је брак склопљен, опозвано, брак је неваљан, а властодавац је одговоран за штету коју је ~~је~~ проузроковао својим опозивањем.

§ 98

Ако заручници не поднесу писмену потврду да је оглашење прописно извршено, или ако лица поменута у §§ 77 и 78 не поднесу потребну дозволу за склапање брака, или ако лице чија пунолетност није очевидна не поднесе уредан доказ о дану рођења или писмену сведоштво о својој пунолетности, или ако се ^{по} сумња да постоји нека брачна сметња, онда је, под претњом казне, судовање при склапању брака забрањено све док заручници не поднесу потребна уверења и не отклоне све сметње.

§ 99

Ако надлежна власт одбије да изврши оглашење или да суделује при склапању брака, за-ручници се могу жалити управној власти другог степена.

§ 100

Претставник надлежне власти који суделује при склапању брака дужан је још истог дана својеручно унети у књигу о браковима (матицу) ове податке: породично и рођено име, дан и место рођења, стан и занимање младеца; да ли су већ били у браку или не; породично и рођено име, занимање и стан њихових родитеља и њихових сведока; да ли су и када су извршена оглашења; дан и место склапања брака. Уписане податке морају читко и потпуно, својеручно потписати претставник власти који је суделовао при склапању брака, као и младенци и сведоци. У примедби се морају назначити исправе којима су дата ослобођења од оглашења и брачних сметњи, ако их је било.

§ 101

Кад се брак склапа изван подручја надлежне власти, дужан је претставник ове власти у исто време, када даје писмено овлашћење својме заменику, ту членицу уписати у књигу о браковима, и назначити у кој^и место, где, и заменика, пред којим ће се склопити брак.

§ 102

Овлашћени заменик мора склопљени брак такође завести у књигу о браковима са напоменом од кога и којом исправом био овлашћен, а изва-дак из књиге о браковима послати у року од осам дана ономе који га је овластио.

О с л о б о ђ е њ е о д о г л а ш е њ а
и б р а ч н и х с м е т њ и

§ 103

Ослобођења од другог и трећег оглашења даје управна власт првога степена.

§ 104

(1) Из особито важних разлога коа и у случајима када хоће да склопе брак два лица, о којима се већ уопште држи да су законити супрузи може управна власт другога степена дати потпуно ослобођење од оглашења, али тада морају заручници заклетвом потврдити да им није позната **ни** каква сметња која би стајала на путу њиховом браку.

(2) У случају доказане смртне опасности једног од заручника, ово ослобођење може дати под истим условом и управна власт првог степена, а ако је она сувише удаљена, и општинска власт.

§ 105

Из важних разлога управне власти другога степена могу дати ослобођење од брачних сметњи.

§ 106

Кад странке знају за брачне сметње морају тражити ослобођење пре склапања брака. Ако би се после склапања брака открила каква опростива брачна сметња, која је раније била позната, странке могу молити за ослобођење непосредно или преко претставника пред којим је склопљен брак.

§ 107

Неопростиве брачне сметње јесу: недостатак привољења, трајна физичка неспособност, постојећи брак, крвно сродство у првој линији а у побочној до трећег степена закључно, таз-

бина у првој линији и убиство или рађење о глави супруга.

§ 108

Неваљаност привођења на брак може се укинути, ако лице које има права тражити да се брак огласи неваљаним накнадно пристане на брак, ма и прелутно, а где је потребно одобрење власти, ако се добије и одобрење власти.

§ 109

Ако је ослобођење од сметње која је постојала при склапању брака накнадно дато, онда се сматра да је брак од почетка ваљан.

§ 110

Ако је брак неваљан због недостатка у погледу облика склапања, мора се поново на законском прописани начин дати привођење и то уписати у књигу о браковима.

РАСКИНУМЕ БРАЧНЕ ВЕЗЕ ИЛИ ЗАЈЕДНИЦЕ

§ 111

Брачним друговима није допуштено самовласно раскинути брачну везу или заједницу, било што тврде да је брак неваљан, било што хоће да постигну развод брака или само раставу од стола и постеље.

И П р о г л а ш е њ е б р а к а

н е в а љ а н и м

§ 112

(1) Неваљаност брака, који је склопљен противно прописима §§ 75, 77, 86 до 89 и 96, мора се истраживати по службеној дужности, али после престанка брака смрћу или разводом само онда ако то предложи ма које заинтересовано лице у циљу остваривања грађанскоправних захтева, или државно тужиштво или управна власт у јавном интересу.

(2) У свима другим случајевима суд ће поступити само по тужби оних чија су права склапањем неваљаног брака повређена.

§ 113

Супруг, који је знао за заблуду која се десила у личности другог супруга или је знао да је други супруг застрашен, даље супруг који је прећутао околност да он са разлога наведених у § 77 сам не може склопити ваљан брак, или који је лажно представио да има пристанак који се тражи за брак, не може због свога властитог противправног поступања оспоравати ваљаност брака.

§ 114

(1) Успите само некрива страна има право захтевати да се брак прогласи неваљаним; али и она губи ово право, ако после сазнања за брачну сметњу настави живот у браку.

(2) Брак који је самовласно склопило малолетно лице или лице над којим је очинска или штитничка власт продужена, или лице делимично лишено својевласти, може оспоравати законски заступник све док траје његова власт.

(3) Тужба за проглашења брака неваљаним (§ 112, став 2) застарева по протеку године дана од сазнања за сметњу, а најкасније по протеку пет година после склапања брака.

§ 115

Претпоставља~~ж~~ се увек да је брак ваљан. Зато се узрок неваљаности брака свагда мора доказати. Само признање обају супруга нема снаге доказа нити сме суд о томе допустити доказ саслушањем странака под заклетвом.

§ 116

Проглашење брака неваљаним има učinak да се брак сматра неваљаним од тренутка скла-

II Р а с т а в а о д с т о л а и п о с т е љ е

а) по споразуму супруга;

§ 117

Суд ће допустити супрузима раставу од стола и постеле, ако су се они о растави и о њеним условима сложили.

§ 118

Суд је дужан, да супруге потсети на свечано обећање које су они међусобно дали при склањању брака, и да им живо предочи штетне последице раставе. Овај покушај измирења мора се поновити још једанпут по протеку најмање осам дана.

§ 119

(1) Ако супрузи и поред покушаја измирења код суда устрају при захтеву раставе, поднеће надлежном средском суду молбу за раставу.

(2) Суд ће супруге позвати, да они лично пред њим потврде да су се међусобно споразумели како о растави тако и о имовини и о међусобном издржавању као и о условима васпитања и издржавања деце. Тек после тога суд ће одлуком, и то без даљег испитивања, дозволити раставу, и предузети мере да се дозвољена растава забележи у књизи о браковима.

(3) Споразум о издржавању може се по предлогу ма којег супруга изменити парничним путем, ако су се прилике знатно промениле.

(4) Наредбена трпећ ~~књизи~~ става вреде уопште за све споразуме, као и за судске одлуке које се тичу издржавања на основу породично-правних односа.

§ 120

Супруг који је малолетан или над којим је оцинска или штитничка власт продужена или који је делимично лишен својевласности може сам захтевати и пристаћи на раставу, али споразум о имовини и међусобном издржавању и о васпитавању и издржавњу деце мора одобрити његов законски заступник и старатељска власт.

б) без споразума супруга;

§ 121

(1) Ако један од супруга не пристаје на раставу а други супруг има законских тазлога за њу, овај последњи може поднети тужбу за раставу од стола и постеље.

(2) Суд може, и пре него што се главна ствар реши, привремено дозволити угроженој страни одвојено становање и њој привремено одредити пристојно издржавање.

§ 122

Растава се може, осим са разлога предвиђених за развод брака (§ 125), досудити и онда, ако су са других разлога брачни односи постали такви да се од супруга-тужиоца не може оправдано захтевати да настави заједнички живот.

§ 123

У одлуци суд ће свагда изрећи, да ли је један или други супруг крив, или су криви обоје, или ниједан није крив што је дошло до раставе од стола и постеље.

П р а в н и п о с л е д и ц е р а с т а в е о д с т о л а и п о с т е л њ е

§ 124

(1) Раставом од стола и постеље брачна веза није раскинута.

(2) Растављени супрузи могу обновити

заједнички живот, али то морају пријавити суду који је дозволио раставу, да би се обнови заједничког живота забележила у књизи о браковима. Ако се супрузи после такве обнове заједничког живота опет хтели раставити, морају поступити у свему онако како је то законом прописано за прву раставу.

III Р а з в о д б р а к а

§ 125

(1) Брак се може развести само из ових разлога:

1) ако је један брачни друг учинио прељубу;

2) ако је један брачни друг после склапања брака учинио кажњиво дело које потиче из ниских или нечасних побуда, или које је извршено под околностима које јоказују изопачен карактер, осим ако се други брачни друг сложио са кажњивим делом или је у њему суделовао на који начин;

3) ако је један брачни друг злонамерно напустио свога супруга па ни на позив овога, извршен преко власти, није се својом кривњом у року од шест месеци повратио у брачну заједницу, или ако то, у случају његовог непознатог ббравашта, није учинио на јавни судски позив у року од годину дана, рачунајући рокове од дана позива;

4) ако је један брачни друг радио о глави другогме супругу или му тешко угрожавао живот или здравље;

5) ако је један брачни друг тешко злостављао свога супруга;

6) ако је један брачни друг душевно оболео и ако је болест за време брака трајала најмање од три године и добила такав степен,

да је духовна заједница између супруга преста-
да а и сваки изглед на успостављење ове зајед-
нице искључен:

7) ако се један брачни друг одао неуред-
ном животу који тешко угрожава част, морал
или имовину породице.

(2) Осим тога супрузи могу споразумно
тражити развод брака због неодољиве мржње.
У том случају развод се ипак не мора одмах
дозволити, већ се може најпре изрећи растава
од стола и постеље.

(3) Исто тако може се најпре изрећи рас-
тава од стола и постеље, ако је доказано да
постоји један или више од разлога наведених
под бр.1 до 5 и 7 првог става, и ако је осно-
вана нада да ће супрузи заједнички живот об-
новити. Ако супрузи у току од две године од да-
на кад је одлука о растави постала правноснаж-
на нису обновили заједнички живот, сваки суп-
руг може тужбом захтевати да се брак разведе.
У том случају као и у случају кад је спору за
развод брака због неодољиве мржње претходила
растава од стола и постеље (став 2), суд ће
поново изрећи раставу.

§ 126

Из II за развод брака важе прописе §
121 став 2 и § 123.

§ 127

(1) У случајевима предвиђеним у тач.
1,2,3 и 4 и 5 § 125 тужба за развод брака за-
старева за шест месеци, и то у случајевима тач.
1,2 и 4 рачунајући од дана кад је тужилац сазна
за разлог развода, у случају тач.3 рачунајући
од дана којег су истекли рокови поменути у тој
тачки, у случају тач.5 рачунајући од дана по-
следњег злостављања, а у свима случајевима нај-
даље за пет година.

(2) Ови рокови не теку док је у току поступак за проглашење брака неваљаним или поступак по тужби за раставу од стола и постеље.

(3) Онај који се сагласио са понашањем другог брачног друга или му је опростио не може подићи тужбу.

(4) Ако је тужба због некога разлога за развод брака већ застарела или због опроштаја искључена, може се овај разлог ипак употребити ради поткрепљења тужбе, основане на другим разлозима.

§ 128

Разводом брака потпуно престаје брачна веза.

§ 129

(1) Ако је брак разведен једино због мужевље кривице, жена има право да бира између мужевљевог породичног имена и свога девојачког имена. Изјаву о томе које је име жена избрала мора она дати у записник парничног суда или у исправи, овереној од суда или јавног бележника.

(2) Ако је брак разведен због женине кривице или због кривице оба супруга, жена може задржати мужевљево породично име само ако муж на то изречно пристане; иначе узима поново своје девојачко име. Пристан се мора дати у записник парничног суда или у исправи, овереној од суда или јавног бележника.

П о н о в н о с ј е д и њ е њ е
р а з в е д е н и х с у п р у г а

§ 130

Ако разведени супрузи хоће понов да се вјидине сједине, ово сједињење сматра се као нов брак те се мора извршити са свима свечаностима које се траже за склапање брака.

Ограничење и опрезност
у погледу склапања понов-
ног брака

§ 131

(1) Ако се брак прогласи неваљаним, разведеним или пак престане смрћу мужа, трудна жена не може склопити нови брак пре порођаја, а ако постоји сумња о њеној трудноћи, не престаје сто осамдесет дана, рачунајући од дана престанка брака.

(2) Али ако према околностима или према уверењу вештака трудноћа није вероватна, може управна власт првог степена по истеку три месеца од дана престанка брака дозволити склапање новог брака.

§ 132

Брак склопљен противно пропису § 131 није ваљан, али жена у том случају губи оне користи које су јој припадале од бившег мужа по брачном имовинском уговору, по уговору о наслеђивању, по последњој вољи или по споразуму при разводу; муж са којим она склопи нови брак губи право које му је иначе признато у § 83.

У п и с к њ и г у о б р а к о в и м а

§ 133

Ако се брак пресудом прогласи неваљаним или разведеним, мора се то забележити на оном месту књиге о браковима где је склапање брака уписано. Тога ради суд који је изрекао неваљаност или развод брака саопштиће то оној власти која води књигу о браковима.

Г л а в а IX

РАЗЛИЧНЕ ОДРЕДБЕ

§ 134

(1) Лица која се огреше о прописе ове

Уредбе казниће се новчаном казном до 2.000 динара или затвором до двадесет дана, уколико другим којим законом није одређена строжа казна.

(2) Изузетно од предњег става, лица која се огреше о пропис § 59 ове Уредбе казниће се затвором до три месеца а, ако не кривац свештено (духовно) лице у јавној верској служби, казном до шест месеци, уколико другим којим законом није одређена строжа казна.

(3) Исто тако, изузетно од става првог овог параграфа, лица поменута у § 14(3), ако изврше венчање, казниће се затвором или новчано до 5.000 динара.

(4) Казне по првом ставу изричу опште управне власти првога степена, а казне по другом и трећем ставу редовни судови.

§ 135

Уколико је радња због које је изречена казна по прописима ове Уредбе правно неваљана, то ће се изрећи у пресуди из предњег параграфа.

Г л а в а X

ЗАВРШНЕ И ПРЕЛАЗНЕ ОДРЕДБЕ

§ 136

Верска удружења признатих вера (§ 21) која постоје на дан ступања на снагу ове Уредбе не могу без одобрења Министра правде проширити круг свога рада изван подручја своје досадашње делатности.

§ 137

Досада постојећа верска удружења признатих вера имају се у року од једне године, по ступању на снагу ове Уредбе, саобразити прописима исте и о томе известити Министарство правде. У противном, она ће престати постојати. О томе доноси одлуку Министар правде.

Службену заклетвуу прописану § 44 морају накнадно положити сви великодостојници које ова Уредба затекне на њиховим положајима, уколико већ такву заклетву нису пре положили.

§ 139

Ови брачни спорови који не буду правноснажно решени на дан кад ова Уредба добије обавезну снагу решаваће се по овој Уредби.

§ 140

(1) Признају се ваљаним формално правноснажне одлуке (пресуде, решења и слично) духовних судова и верских власти признатих вера у брачним стварима које су они донели пре обнародовања ове Уредбе, иако ти судови односно власти нису били надлежни за расправљање и решавање по односним брачним стварима. Исто тако се признају ваљаним бракови склопљени на основу поменутих одлука пре обнародовања ове Уредбе.

(2) Наредбама става првог се не дира у стечена имовинска права заинтересованих лица из ранијих брачних односа.

(3) Пропис става првог се не односи на оне бракове који су пре обнародовања ове Уредбе правноснажним пресудама надлежних судова већ оглашени правно неваљанима. Ипак деца рођена или зачета у таквом браку, или позакоњена таквим браком пре но што је оглашен правно неваљаним, сматрају се брачном и имају сва права деце рођене у правно ваљаном браку.

§ 141

Пропис § 38 неће се примењивати на оне верске општине (жупе) које су већ основане пре ступања на снагу ове Уредбе.

§ 142

Док се за поједине признате вере не оснују

наставни заводи за образовање свештеничког подмлатка из § 47 ове Уредбе, или уколико се у њима не може стећи теолошко образовање, са одобрења Министра правде и Министра просвете може се теолошка спрема стицати и на иностраним заводима. За нострификацију докумената (уверења, дипломе) са иностраних завода важе постојећи специјални законски прописи.

§ 143

Уверења о брачно-правној способности држављана краљевине Југославије намењена измишљавања за иностранство издаваће надлежне повостепене опште управне власти односно, у градовима, градска поглаварства.

§ 144

(1) Матичне књиге рођених и умрлих лица која не припадају ниједној признатој вери у подручјима где не постоје државне матичне књиге водиће управне власти које воде и матичне књиге венчаних (§ 100).

(2) Власти из § 100 водиће исто тако посебне књиге рођених и умрлих за сва она лица за која поједине вероисповести ма из којег разлога одбију да упишу у своје матичне књиге који податак према прописима ове Уредбе.

§ 145

Овлашћује се Министар правде да са Министром унутрашњих послова пропише Уредбу о вођењу матичних књига из § 100 и предњег параграфа. Исто тако се овлашћује Министар правде да у споразуму са Министром унутрашњих послова и надлежним верским властима посебном Уредбом прописати једнообразни начин вођења верских матичних књига за она подручја где такве матичне књиге имају важност и за државно подручје.

§ 146

Овлашћује се Министар правде да споразумно са заинтересованим министрима изда потребне правилнике за извршење ове Уредбе.

§ 147

Ова Уредба добија обавезну снагу по истеку месец дана од дана обнародовања у "Службеним новинама". Истог дана престају важити сви постојећи прописи по предмету ове уредбе који су јој противни.

Министар Правде:

Фотустин Јант
Министар

Валентин Јосиф
Министар

Салто Францески
Министар